

GROEN LABEL EN VLEESKUIKENOUDERDIEREN

ing. A.M. van de Weerdhof
IKC-Pluimveehouderij

Het beleid van de overheid is erop gericht om de **NH₃-emissie** vanuit de veehouderij met 70 % te verminderen ten opzichte van 1980. Ook vanuit de vleeskuikenouderdierensector zal de **NH₃-emissie** verlaagd moeten worden. Wanneer we de **NH₃-uitstoot** vanuit stallen voor vleeskuikenouderdieren bezien dan blijkt deze vergeleken met ander pluimvee behoorlijk hoog zit, n.l 300 gram/dierplaats per jaar (Ecologische Richtlijn).

Door het PP zijn er verschillende methoden uitgeprobeerd om de **NH₃-emissie** vanuit vleeskuikenouderdierenstallen te verminderen. In veel gevallen was de **NH₃-reductie** onvoldoende en was het droge stofgehalte van de mest te laag en kosten te hoog. Ook het bedrijfsleven heeft onderzoek gedaan naar verlaging van de **NH₃-emissie** vanuit stallen. Uit onderzoek van het PP en het bedrijfsleven (Hendrix Voeders) kwam naar voren dat het mogelijk is de **NH₃-emissie** te reduceren vanuit stallen voor vleeskuikenouderdieren maar ook werd het duidelijk dat het huidige emissiegetal in de Ecologische Richtlijn niet klopt. Met name voor het bepalen van een drempelwaarde in het kader van Groen Label is het van belang dat de referentiewaarde, dat wil zeggen het emissiegetal voor een traditionele vleeskuikenouderdierenstal, klopt.

Wat houdt Groen Label precies in?

In het "Plan van aanpak beperking ammoniakemissie van de landbouw" 1990 is voor 1994 een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) "Huisvesting Veehouderij" aangekondigd. Hierin zal worden aangegeven wat de maximale emissie per dierplaats voor de diverse veehouderijstalsystemen mag zijn. Veehouders moeten de zekerheid hebben dat het te bouwen stalsysteem een emissiereductie oplevert. Bovendien moeten zij de garantie krijgen dat ze daarna voor langere tijd verschoond blijven van strengere regels die de ammoniakemissie verder moet reduceren, wanneer ze het betreffende emissie-arm stalsysteem aanschaffen.

Zekerheid voor de veehouder die een stal wil bouwen

Het Groen Label neemt op het punt van ammoniakemissie de onzekerheid weg. De Stichting Groen Label gaat stalontwerpen toetsen en gaat stalsystemen die aan de eisen voldoen, voorzien van een keurmerk, het Groen Label. Veehouders die een stal bouwen volgens een systeem met een Groen Label krijgen van de overheid de garantie dat deze stal tot het jaar 2010 niet verder aangepast hoeft te worden om de ammoniakemissie uit deze stal te verminderen. Opgemerkt moet worden dat het Groen Label niet de garantie geeft dat de veehouder voor 2010 geen enkele andere investering behoeft te doen, bijvoorbeeld op het gebied van welzijn.

Drempelwaarde ammoniakemissie voor Groen Label

Om in aanmerking te komen voor een Groen Label moet een stalsysteem een ammoniakemissie hebben die lager is dan de zogeheten drempelwaarde. Dat is een getal dat aangeeft hoeveel kilo ammoniak per dierplaats per jaar vervluchtigt. Die drempelwaarde is gebaseerd op een zo laag mogelijke ammoniakuitstoot zoals mogelijk bij de huidige stand van de techniek.

De NH₃-emissie dient gemeten te worden volgens de z.g. beoordelingsrichtlijn.

Deze beoordelingsrichtlijn is het document aan de hand waarvan het bestuur van de Stichting Groen Label aanvragen toetst die bij haar binnen komen om aan een stalsysteem een Groen Label toe te kennen. Het bestuur kan deze toetsing delegeren naar de adviescommissie Groen Label.

Voordat een aanvraag in behandeling genomen kan worden moet de aanvrager alle ter zake doende documenten overleggen, te weten:

- * Een beschrijving van het stalsysteem met vermelding van de eigenschappen van het systeem die leiden tot verlaging van de ammoniakemissie en bovendien hoe één en ander gecontroleerd kan worden;
- * Meetrapport met een beschrijving van het meetsysteem en de meetgegevens.
- * De gehanteerde landbouwkundige randvoorwaarden tijdens de metingen, én of voldaan is aan de welzijnsaspecten zoals deze vermeld zijn in de meetrichtlijn;
- * Bedrijfszekerheid;
- * Bedrijfsinpasbaarheid;
- * Externe veiligheid;
- * Andere milieu-aspecten;
  - andere emissies dan NH₃, (NO_x, N₂O, etc.)
  - energieverbruik

Het secretariaat beoordeelt of de aangeleverde gegevens volledig zijn en voldoen aan de eisen die de Beoordelingsrichtlijn stelt. Het Bestuur van de Stichting Groen Label zal uiteindelijk beoordelen of het Groene Label verleend kan worden. Bij een positieve beslissing zal het Stichtingsbestuur naast de aanvrager ook overige belangstellende (overheids) organisaties (Ministeries van VROM en LNV, Provincies, Gemeenten en voorlichtingsinstellingen) op de hoogte stellen van het toegekend Groen Label. Zij ontvangen daarbij een duidelijke omschrijving van het stalsysteem. De omschrijving van het stalsysteem is gekoppeld aan de diersoort waarvoor de Groen Label waarde bepaald is. Hiermee wordt bedoeld dat bijvoorbeeld het emissiegetal voor een mestbandbatterij met beluchting voor legkippen niet zomaar omgerekend kan worden naar kooien met mestbanden en beluchting voor vleeskuikenouderdieren, immers:

- de dieren zijn zwaarder
- de hoeveelheid mest per dier per dag is anders
- de roostervloer varieert dikwijls
- de bezettingsgraad is lager bij vleeskuikenouderdieren.

Alle voornoemde zaken vragen per diersoort een systeem met eigen metingen.

Wie kan het groen Label aanvragen?

Iedereen die een emissie-arme stal of stalsysteem heeft ontworpen kan een aanvraag indienen. In de praktijk zal het daarbij gaan om ontwerpers, aannemers/stallenbouwers en onderzoekinstellingen die een **staltype** op de markt brengen. In principe kan een veehouder die een emissie-arme stal heeft ontwikkeld zelf voor een keurmerk met zijn ontwerp de Stichting Groen Label benaderen.

Dit vergt echter veel papierwerk, is ingewikkeld en erg duur. Ammoniakmetingen bijvoorbeeld kosten erg veel geld. Daarom verwachten we niet dat veel individuele veehouders een aanvraag zullen indienen. Een aanvraag voor een Groen Label verklaring kan aangevraagd worden bij Secretariaat Stichting Groen Label, Postbus 26, 7400 AA Deventer.

Vergunningen en Groen Label

Voor het bouwen en in gebruik hebben van een stal, dus ook een Groen Label stal, zijn een bouwvergunning en een hinderwetvergunning vereist. Het aanvragen van een **hinderwetvergunning** voor een traditionele stal levert tegenwoordig soms veel problemen op. Het aanvragen van een hinderwetvergunning voor een Groen Label stal is eenvoudiger. Dit komt omdat een aanvrager een goede beschrijving, ook van de milieu-effecten, kan overleggen en de gemeente over dit **staltype** geïnformeerd is door de Stichting Groen Label. De gemeente zal aangeven dat de aanvrager een Groen Label stal mag bouwen. Hiermee komt officieel vast te liggen dat de aanvrager een Groen Label stal heeft. Met die vergunning heeft de aanvrager een overheidsgarantie tot 2010.

Belastingvoordeel

De overheid stimuleert de bouw van emissie-arme stallen met een regeling die **investeerders** in Groen Label stallen financiële voordelen oplevert. Deze stallen zijn immers opgenomen in de regeling Vervroegde Afschrijving Milieu-investeringen, de VAMIL-regeling. De delen van een Groen Label stal die zorgen voor een vermindering van de **ammoniakemissie** komen in aanmerking voor versnelde fiscale afschrijving. De bedrijfsmiddelen die daartoe gerekend worden, staan vermeld op de Milieulijst, opgesteld door het Ministerie van VROM.

Welke staltypen komen voor Groen Label in aanmerking

In tabel 1 is weergegeven voor welke diercategoriën wel of geen drempelwaarde bepaald is.

Tabel 1: Drempelwaarden ammoniakemissie voor Groen Label aangegeven in kg NH_3 per dierplaats per jaar

Diercategorie	Emissiefactor	
	Richtlijn Ammoniak en veehouderij 1992	Drempelwaarde
Opfokhennen droge mest	0,0020/0,208	0,020
Opfokhennen natte mest	0,020/0,045	0,020
Leghennen droge mest	0,035/0,045	0,035
Leghennen natte mest	0,035/0,083	0,035
Ouderdieren van slachtrassen < 19 weken	0,128	
Ouderdieren van slachtrassen > 19 weken	0,300	
Slachtkuikens	0,050	0,015
Slachtkalkoenen	0,40	
Slachteenden	0,117	
Pelsdieren	0,25/0,58	0,25

Voor die categorieën waarvoor nog geen drempelwaarde is ingevoerd, zal zodra er onderzoeksresultaten zijn de drempelwaarde aangegeven worden. Voor vleeskuikenouderdieren zal vooruitlopend op de drempelwaarde dit jaar nog een gemeten waarde bepaald worden voor de traditionele huisvesting van vleeskuikenouderdieren. Op dit moment is er nog geen Groen Label systeem voorhanden. Vooruitlopend op het Groen Label systeem zal er waarschijnlijk wel een NH_3 -emissiegetal voor beluchting van de mest onder de beun voor de Ecologische Richtlijn worden voorgesteld. Immers met dit systeem kunnen we de NH_3 -emissie met 30 - 50% reduceren.